

Verguldpers

De glinstering van gouden letters of versieringen op de omslag van voornamelijk oude, historische boeken schittert je tegemoet in de bibliotheek of misschien wel kijkend naar uw eigen boekenkast. Deze letters of versieringen zijn waarschijnlijk gedrukt met de verguldpers, een boekbinderswerktuig waarmee door middel van warmte en druk een foliestempeling op de boekband werd gedrukt.

Verschillende boekbinderijen in Groningen hebben gebruik gemaakt van de verguldpers. Niet alleen boekbanden, maar ook verpakkingen van bijvoorbeeld parfums en het briefpapier van het Groninger Museum met gouden letters in de huisstijl, zijn bedrukt met een foliestempeling. Het geeft het geheel een luxe, chique uitstraling.

In de 19e eeuw groeide de vraag naar boeken en zocht men naarstig naar manieren om de boekband sneller te kunnen bedrukken. De ontwikkeling van de verguldpers bood uitkomst voor boekbinderijen en drukkerijen. Het bladgoud werd vaak vervangen door folie, dat tegenwoordig ook in allerlei kleuren beschikbaar is. Het folie werd uitgesneden op de plekken die warm waren geworden door de gasvlam. Later

werd de pers voorzien van een elektrisch verwarmingselement. Door de druk waarmee de stempel of het zetsel in het boek werd gedrukt ontstond reliëf, ook wel pregen of blinddrukken genoemd. Het nodigt uit om met de hand over de omslag van het boek te strijken. De stempels werden gemaakt door stempelsnijders waarna de boekbinder de stempels met behulp van de verguldpers in de boekband drukte. Het principe van de verguldpers wordt tegenwoordig nog altijd toegepast, maar vaak wel op modernere machines.

De verguldpers van GRID Grafisch Museum Groningen die op zaal wordt getoond is een schenking van de School voor Beroepsvoorbereidend Onderwijs "De Wijert". De pers is nog altijd in gebruik en kan naast het bedrukken van boekbanden ook andersoortige documenten als bijvoorbeeld diploma's van een stempel voorzien. Hiermee wordt het proces van het bedrukken met de verguldpers levend gehouden.

Erfgoedorganisatie: GRID Grafisch Museum Groningen

Objecttitel: Verguldpers

Beschrijvingstitel: Verguldpers

Oneliner / quote: Verschillende boekbinderijen in Groningen hebben gebruik gemaakt van de verguldpers.

Fotografie uitsnede: Anton Tiktak, Arte del Norte

Fotografie: Anton Tiktak, Arte del Norte